

Nyhetsbrev nr 2 Oktober 2023

Ordföranden har ordet

Vi lämnar nu en säsong bakom oss som varit utmanande och fylld av oväntade händelser. Efter en kruttorr försommar kom på flera håll regnmängder av sällan skådat slag med till och med översvämningar som följt. Länet drabbades under sommaren av två utbrott av amerikansk yngelröta jämte det övervakningsområde som fanns sedan tidigare.

Utbrotten är bekämpade men det kommer att finnas skydds- och övervakningszon med restriktioner för bin och material i aktuella områden. Detta för att kvarvarande bakterier inte ska kunna spridas.

Utbrottet av den afrikanska svinpestens stängde ned nästan 20 % av länets yta, men minskas ned när en smittzon mer precist avgränsats. Svinpestviruset påverkar varken bin eller honung, men biodlarna själva, transporter och förflyttningar inom området riskerar att sprida viruset vidare.

Så vitt vi känner till drabbades 17 biodlare av svinpestrestriktionerna, därtill ett okänt antal som inte finns registrerade i vederbörlig ordning. Prishöjningar i svallvågorna efter kronkursens och inflationens härjningar kom att märkas bland annat i

form av rejäla prishöjningar på socker och Bifor, men också på att glasburkar och småhinkar surfat med på prishöjningsvägen.

Som kröning av årets allmänna elände kunde vi i Bitidningen läsa om senaste övervintringsresultatet i den internationella Coloss undersökningen, där länet sticker ut högst betänkligt. 42 % av länets bisamhällen hade slagits ut under vintern 2021/22. Det skulle betyda att ca 600 bisamhällen i länet gick förlorade.

Om vi värderar varje samhälle till 2000 kr skulle det innebära ett förlorat värde för biodlarna på sammantaget 1,2 miljoner kronor, utöver 18 ton förlorad honungsproduktion, dvs sammanlagt ca 3 miljoner kronor.

Det kan finnas många orsaker till vinterförluster. Vissa kan påverkas och hanteras, andra kan bero på orsaker och händelser som till exempel aktiviteter runt kupan som stört övervintringen.

Oavsett orsakerna är det viktigt att minimera och komma till rätta med dem. Distriktet kommer nu att fördjupa sig i orsakerna och erbjuda medlemmarna aktiviteter för att minimera framtida förluster. Trots årets utmaningar kan vi konstatera glädjeämnen. Honungen i Västmanland är uppskattad och säljer

bra lokalt, vissa bigårdar har haft en närmast rekordartad skörd och andra mer normal, det har varit bra uppmärksamhet i riksmidia under året om honung vilket ökar intresset hos allmänheten.

Arbetet med bra bin till husbehov drog i gång med kurser under sommaren för att i maj och juni nästa år kunna producera bidrottningar och gå vidare med ett avelsarbete för lokalt anpassade bin. Vi har mycket att se fram emot och ta tag i inför nästa biodlarsommar!

Anders Johannesson

070-373 87 80, and.joh@live.se
Ordförande, leder arbetet i distriktsstyrelsen
Företrädare distriktet på Riksförbundsmötet
och i andra sammanhang

Förpackningar -fråga ställd till förbundet

Vi har fått frågor till distriktet om hur biodlare ska hantera kraven på registrering och återvinningsavgifter för förpackningar, dvs glasburkar, plastförpackningar, förpackningskartonger, krymplast och lock.

Frågan är skickad till förbundet som tar frågan vidare till förbundets kvalitetsgrupp för svar.

Nya medlemssystemet -MemberCare

SBR har ett nytt medlemssystem i drift sedan september månad.

Det kommer att bjudas in till en utbildning tillsammans med SBR för alla dem som har att hantera systemet. Mer om detta när datum bestämts.

Förbundets Zoom-licens

Första december är det tänkt att förbundets Zoom-licens för digitala möten ska avslutas eftersom kostnaden är hög och användarna är relativt få. Här i länet är det främst distriktsstyrelsen som använt den, men också några föreningar har passat på.

I stället för förbundets Zoom-licens kan vi själva skaffa gratisversionen av Zoom, Teams eller Googles gratisversioner. Där till är det allt fler som har tillgång till egna licenser.

Nyhetsbrev nr 2 Oktober 2023

Amerikansk yngelröta

Vi har under eftersommaren fått två fall av amerikansk yngelröta konstaterade i trakten mellan Sala och Västerås. Sedan tidigare finns det en övervakningszon öster om Västerås runt Ängsö. Därtill förekommer smittan i Fjärdhundratrakten samt strax norr om Frövi, dvs på båda sidor i nära anslutning till vårt län.

Amerikans yngelröta är en anmälningspliktig allvarlig bisjukdom som kräver kraftfulla åtgärder för att bekämpas.

Vi behöver alla vara vaksamma i våra bigårdar, regelbundet byta vax och sanera material och utrustning, undvika att köpa begagnat material, endast köpa smittfria avläggare etcetera. Vid minsta misstanke om smitta

måste bitillsyningsman kontaktas för undersökning.

Köpingortens biodlarföreningen tog ett initiativ i våras och erbjöd sina medlemmar ett AY-test mot låg kostnad. Att veta att bigårdar är smittfria är en viktig insikt och ett kvalitetsmått när avläggare säljs.

Passa gärna på att datera upp dina kunskaper om bisjukdomarna under vintern. Inom kort lanseras en ny bok om bisjukdomar som är upplagd för att kunna användas i studiecirkel.

AY-test

Inte minst med anledning av att amerikans yngelröta (AY) brutit ut och förhoppningsvis bekämpas, är det angeläget att testa bigårdarna för att bekämpa fortsatt smitta.

Ett enkelt sätt är att skicka samlingsprov för analys från respektive bigård. AY orsakas av en sporbildande bakterie. Bakteriesporerna är mycket motståndskraftiga och kan bli aktiva efter flera decennier.

Bakteriesporer kan finnas i yngelrummet, skattlådorna, vaxkakorna och i honungen samt i gammalt kupmaterial.

Om smitta konstateras i bisamhällen måste både bin och kupa destrueras.

Honungsmarknaden

Svensk honungsmarknad har under 2022 och 2023 haft en hel del övergripande utmaningar. Uppköparna av bulk har legat på stora lager från tidigare rekordår, priserna har sjunkit på bulkhonung och uppköparna har drastiskt dragits ned på sina inköp.

Detta har skapat oro för risk för prisdumpning på svensk honung. Med anledning av läget har SBR

och Biodlingsföretagarna startat ett branschråd för att öka efterfrågan på svensk honung, underlätta för biodlarna samt bevaka honungsmarknaden tillsammans med andra aktörer inom honungsbranschen.

Parallellt ser SBR över reglementet för SBR:s etiketter och vilka etiketter som borde finnas, inte minst för att lyfta fram sensoriska aspekter som kan få upp konsumtionen. Mer information kommer i Bitidningen.

Nytt biodlarår i antågande

Nästa års planering är igång för vårt biodlardistrikt. I samband med årets Höstmöte, som genomfördes den 14 oktober, höll styrelsen sitt första planeringsmöte inför 2024.

Höstmötet fick under förmiddagen en bra information om hur man som förening förhåller sig till GDPR, medlemsuppgifter och vad

lagens intentioner är. Medverkade gjorde Hanna Hult Rosén som till vardags är generalsekreterare på Riksförbundet Unga Musikanter och aktiv ledare inom Scoutrörelsen. En och annan aha-upplevelsen fick vi alla.

Därefter introducerade entomolog Hans Lindmark oss i ”de samhällsbyggande insekternas värld”. Mycket spännande, informativt och underhållande.

Utöver det pratades det och surrades över fikaten och en del matnyttig information från distriktet delgavs också. En mycket grevlig lördagsförmiddag i Köping!

Nyhetsbrev nr 2 Oktober 2023

Försummar och dags för "vårnöte"

i början av juni samlades 20 medlemmar från Västmanlands Läns Biodlare distrikt för att lära mer och tala om Bihälsa.

Roligt att alla de sju lokalföreningarna fanns representerade.

En vacker lördagsförmiddag i Kungs-Barkarö församlingshem,

gofika och en massa surr, blandades med föreläsningar av distriktets bihälsoansvarige Åke Sandin och studieansvarig Beatrice Jakobsson. Bra diskussioner och erfarenhetsutbyten.

Tack för en bra dag alla som kom och tack till Studieförbundet Vuxenskolan Västmanland för gott samarbete!

SBR:s honungsbedömningsreglemente

De lokala honungsbedömningskommittéerna har ibland uppfattats som kontrollerande, i stället för hjälpande. Det vill SBR nu ändra på.

Bedömningskommittéerna ska därför aktivt berätta om sin bedömning och fokusera på Kvalitetsintyget, inte bara tillgång till etiketten. Honungsbedömningen ska vara ett hjälpmedel för att producera bra kvalitet.

Konsumenter efterfrågar också annan honung än den kristalliserade.

Det blir därför enklare att bedöma också flytande honung och andra honungsprodukter tex kakhonung.

Definitionerna för honung anpassas till det sensoriska.

•En version per år. 2024 års utkast klart i mars/april till Kvalitets-samordnarmötet.

•Mindre fokus på etiketten och mer på kvalitetsintyget.

•Enkät om reglementet kommer.

Lagstiftning

Det har rört sig relativt sakta i arbetet om ny lagstiftning som berör bin.

I arbetet flaggas det bland annat för att det kommer att bli striktare krav

på dokumentation och krav på en plan för utbyte av vaxramar.

Bitillsynen förväntas få tydligare mandat men bitillsynens organisation är ännu inte löst. Nuvarande lag för bitillsyn gäller fram tills ny träder i kraft.

Utbildningar och litteratur

Det händer en hel del på litteratur och utbildningssidan. Den nya broschyrserien fortsätter att utvecklas med nya titlar som är tänkt som en lättare from för inspiration på 10-12 sidor.

En ny bok och digital plattform för bihälsa med studieanvisning lanseras inom kort.

Även en ny sajt www.friskabin.se lanseras. Det är en gemensam plattform för branschens bihälsoarbete. Den nya bitillsynen kommer att öka kraven på biodlarna. Här kommer biodlarna kunna få handledning i de viktigaste delarna.

Handboken för bihälsa ges ett fälformat. Runt nyår kommer det ett utbildningsmaterial om näringsbi odling med hur man startar företag, arbeta rationellt, om avtalsbildning, ekonomi med mera och under nästa år omarbetas "Säker honung" till "Säker honungshantering" med uppdaterad lagstiftning.

Studieresa

Stort TACK till Köpingortens biodlarförening som förgyllde sommaren genom att anordna ett studiebesök i Värmland för länets biodlare.

Man hälsade på hos Lars Petterson, LP:s biodling i Torstensbyn, Säffle. Man höll fokus på dagsfrågor om bland annat honungsfusk samt besök i Karlstadsortens informations- och utbildningsbigård i Lillerud, där föreningen berättade om sitt arbete med drottningodling.

